

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudkyň JUDr. Dalily Marečkové a Mgr. Jitky Zavřelové, v právní věci navrhovatelů: **1) Michal Famfulík**, bytem V Zelených 236, 250 84 Květnice a **2) Josef Holan**, bytem K Dobročovicům 40, 250 84 Květnice, proti odpůrci: **Obecní úřad Květnice** se sídlem K Dobročovicům 35, 250 84 Sibřina, o návrhu na neplatnost voleb

t a k t o :

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajskému soudu v Praze (dále jen „soud“) bylo dne 29. 10. 2010 doručeno podání navrhovatelů označené jako „Stížnost na průběh voleb a porušení zákona o komunálních volbách“. Podle navrhovatelů došlo k porušení zákona o komunálních volbách, protože členové volebního uskupení Květnice II, pánové Hordejčuk a Daniel, vyvěšovali v den a v čase konání voleb informační materiály diskreditující členy jiných volebních uskupení. Vzhledem k tomu, že tyto materiály byl vyvěšeny na přístupových cestách k volební místnosti, jsou přesvědčeni o porušení zákazu volební agitace v okolí volební místnosti v době voleb.

K výzvě soudu doplnili navrhovatelé své podání v tom smyslu, že se jím domáhají vyslovení neplatnosti voleb v obci Květnice konaných dne 15. a 16. 10. 2010. Důvod neplatnosti voleb spatřují v porušení § 30 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“) upravujícím agitaci v den voleb ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí. Navrhovatelé poukazují na to, že po oba dva dny voleb byl na několika místech v bezprostřední blízkosti volební místnosti vylepen plakát „Volební ohlídnutí za naší prací“, který měl každý občan, který šel volit, před očima a mohl se s ním seznámit bezprostředně před učiněním vlastního volebního aktu. Na agitačním plakátu byla, nehledě na jeho pomlouvačný a lživý obsah, v závěru zdůrazněna jak velikostí, tak tučným písmem jména osob na prvním místě kandidátky všech uskupení, vyjma kandidátů volebního uskupení Květnice II. Navrhovatelé dále tvrdí, že ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce vyplývá, že došlo k jednoznačnému poškození všech volebních uskupení vyjma uskupení Květnice II. Porušení volebního zákona dokládá i veřejná diskuse občanů na webových stránkách obce Květnice, kdy došlo k řadě protestů již v průběhu voleb a bezprostředně po nich. Podle navrhovatelů bylo porušení volebního zákona takové intenzity, že mělo za následek zdiskreditování všech uskupení, vyjma uskupení Květnice II., a bezprostředně ovlivnilo výsledek voleb. Na dokreslenou uvedli, že obec Květnice je dynamicky se rozvíjející obcí. Drtivá většina oprávněných voličů šla k volbám v obci poprvé, bez znalosti místních poměrů. Právě ti mohli být nekalou agitací bezprostředně ovlivněni ještě na prahu volební místnosti, či těsně před jejím prahem. Přestože je volební plakát nepodepsán, byl koncipován volebním uskupením Květnice II., které volby vyhrálo. Svědčí o tom mimo jiné

diskuse na webových stránkách obce. Při nekalé činnosti byl viděn zejména Tomáš Hordejčuk, kandidát uskupení Květnice II. Závěrem navrhovatelé uvedli, že byli kandidáty uskupení Květnice I. a že nekalým jednáním byla poškozena i všechna ostatní uskupení, vyjma Květnice II. a výsledek voleb byl tímto jednáním bezprostředně ovlivněn. Z uvedených důvodů navrhli soudu, aby volby v obci Květnice prohlásil za neplatné. K návrhu připojili leták označený „Volební ohlídnutí za naší prací“, kopii zápisu o výsledku voleb a dva listy z webových stránek obce Květnice zachycující diskusi občanů obce na téma volby.

Soud vyzval odpůrce k zaslání vyjádření k návrhu a předložení příslušné volební dokumentace.

Odpůrce prostřednictvím starosty obce v písemném stanovisku uvedl, že souhlasí s návrhem na neplatnost voleb do obecního zastupitelstva obce Květnice, protože den před volbami se ve schránkách voličů objevil agitační materiál všech uskupení mimo volebního uskupení Květnice II. Kandidáti Květnice II okamžitě v den voleb reagovali. V bezprostřední blízkosti volební místnosti byl na několika místech vylepen další pomlouvačný plakát. Voliči, kteří jsou v obci přihlášení jen krátce, se nechají lehce zmanipulovat těmito pomlouvačnými plakáty. Domnívá se proto, že došlo k porušení volebního zákona.

Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 60 odst. 1 volebního zákona se každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, může návrhem u soudu domáhat neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

Soud se proto předně zabýval splněním procesních náležitostí podaného návrhu a v tomto směru uzavřel, že návrh byl podán včas (výsledky voleb do zastupitelstev obcí vyhlásila Státní volební komise v úterý dne 19. října 2010), a to aktivně legitimovanými subjekty, neboť navrhovatelé byli zapsáni do seznamu ve volebním okrsku obce Květnice.

Aktivně legitimovaný subjekt se pak může návrhem u soudu domáhat neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta, přičemž důvodem návrhu (§ 60 odst. 2 až 4 volebního zákona) je tvrzení, podle kterého byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, výsledky voleb nebo výsledky volby kandidáta. Z uvedeného plyne, že na základě návrhu aktivně legitimovaného subjektu se soud zabývá přezkumem hlasování, přezkumem zjištěných volebních výsledků a jejich vyhlášení.

Problematiku volební kampaně řeší volební zákon v § 30 odst. 1 až 3 tak, že její využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran. Za tím účelem umožňuje starostovi obce vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů kandidujících volebních stran, a to nejméně 10 dnů přede dnem voleb s tím, že volební kampaň musí být ukončena v době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící ukončením hlasování, kdy také nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů. Ve dny voleb je pak zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

Je třeba předeslat, že problematikou volebního soudnictví se opakovaně zabýval Ústavní soud, který např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 36, nález č. 17, vyhlášen pod č. 140/2005 Sb.) zformuloval základní interpretační maximu zákonné úpravy volebního soudnictví tak, že *„Vycházeje z demokratického principu legitimacy veřejné moci, dle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 Ústavy), vyslovil základní tezi, dle níž pro volební soudnictví z principu demokracie plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů a předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“*

Ve světle naznačených ústavních kautel pro volební soudnictví posoudil soud návrh na neplatnost voleb takto:

Navrhovatelé opírají návrh na vyhlášení neplatnosti voleb o jedinou námitku, resp. o jediné pochybení spočívající v porušení zákonných pravidel volební kampaně. Úkolem soudu proto bylo zvážit, zda navrhovateli tvrzená volební vada, k níž se připojil také starosta obce, mohla mít za následek neplatnost voleb.

Z předloženého agitačního materiálu vyplývá, že jde o ironizující hodnocení práce dosavadního zastupitelstva obce, které jeho autor či autoři končí slovy „Vaše hvězdy zastupitelského nebe Rathouský, Kulič, Slavík, Řezáčová“.

Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. 1 Květnice plyne, že při hlasování a zjišťování výsledku hlasování nebyly okrskové volební komisi podány stížnosti nebo oznámení. Z téhož zápisu dále plyne, že v obci je zapsáno do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem 816 občanů. Vydány byly 574 úřední obálky a týž počet úředních obálek byl odevzdán. V obci kandidovalo celkem šest volebních stran. Vítězem voleb se stala volební strana kandidující pod vylosovaným č. 3 Květnice II s celkovým počtem 2.422 hlasy, když zbylé volební strany obdržely řádově pouze stovky hlasů.

Soud vzal za prokázané, že před volbami a v jejich průběhu byla v obci prováděna nepovolená volební agitace a propagace, avšak nedospěl k závěru, že by vylepením agitačních materiálů či jejich vhozením do schránek voličů, mohly být výsledky voleb v obci Květnice ovlivněny takovým způsobem jak tvrdí navrhovatelé a starosta obce ve vyjádření k návrhu. Soud totiž zastává názor, že možné ovlivnění voličů na místní úrovni těsně před volbami či dokonce při nich nemůže rozhodující část voličů vůbec ovlivnit v jejich rozhodnutích. Voliči v malých obcích, na rozdíl od měst, jsou totiž formováni ve svých rozhodnutích bezprostředními a každodenními zkušenostmi s obcí a s jednotlivými kandidáty zvláště, a právě ty jsou základem jejich volby. Myslet si, že by je od ní odvedly agitační materiály, by bylo nepřipadné.

K věci je dále třeba poznamenat, že pokud měli navrhovatelé výhrady k průběhu voleb, mohli je ihned uplatnit u okrskové volební komise v místě. Ta by je pak musela uvést do zápisu o průběhu a výsledku hlasování [§ 42 odst. 2 písm. g) volebního zákona]. Jak uvedeno výše ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování, jehož obsah je pro soud závazný, k podání žádných stížností nedošlo. Soud v této souvislosti nadto uvádí, že tvrzení o porušení volební kampaně učiněné až po skončení voleb, tedy v závislosti na tom, jak volby dopadly, nelze hodnotit jinak než jako účelové, snažící se zvrátit dosažený volební výsledek. Ten v obci Květnice ostatně jednoznačně svědčí volební straně č. 3 Květnice II, když počet hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu značně převyšuje počet hlasů odevzdaných zbylým volebním stranám. Není tu

proto žádná indicie nasvědčující zmanipulování vůle voličů, na základě které by mohl soud učinit závěr o neplatnosti voleb. Za dostačující a přesvědčivou indicii nepovažuje soud obsah webových stránek ani tvrzené ovlivnění voličů, kteří jsou v obci hlášeni k pobytu jen krátce, protože ti by, nebýt hlasů také dalších voličů (starousedlíků), mohli jen stěží dosáhnout tak přesvědčivého vítězství právě volební strany č. 3 Květnice II. Jelikož krom tvrzení navrhovatelů tu nejsou žádné podporující důkazy či indicie, zůstává námitka jen nepodloženou spekulací navrhovatelů, která nemohla vyústit v neplatnost voleb. Soud proto uzavírá, že navrhovatelům se nepodařilo vyvrátit domněnku o tom, že volební výsledek v obci Květnice odpovídá vůli voličů.

S přihlédnutím ke shora uvedenému soud návrh na vyslovení neplatnosti voleb jako nedůvodný zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 93 odst. 4 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesení doručí soud účastníkům řízení a vyvěsí na úřední desce soudu. Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné. Ve věcech volebních je podle § 104 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nepřípustná.

V Praze dne 18. listopadu 2010

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Nešporová